IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 70)**
- **Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 44)**

z dnia 23 czerwca 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 70)

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 44)

23 czerwca 2021 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki i Rozwoju, obradujące pod przewodnictwem poseł **Mirosławy Różeckiej-Stachowiak (PiS)**, przewodniczącej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. (druk nr 1234) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1273) w zakresie:

1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej:
  a) dochody i wydatki,
  b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

2) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar:
  a) dochody i wydatki,
  b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Edyta Demby-Siwek** prezes Urzędu Patentowego RP, **Rafał Kępka** wiceprezes Głównego Urzędu Miar, **Maciej Maciejewski** p.o. dyrektor i **Michał Wilkowicz** p.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daria Grochowska**, **Katarzyna Gadecka**, **Ziemowit Uździcki** i **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dzień dobry. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju. Witam państwa posłów i gości: panią Edytę Demby-Siwek, prezes Urzędu Patentowego RP, pana Rafała Kępkę, przedstawiciela Głównego Urzędu Miar oraz przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. (druk nr 1234) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1273) w zakresie: 1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczpospolitej Polskiej, 2) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczpospolitej Polskiej. Bardzo proszę o zabranie głosu panią Edytę Demby-Siwek, prezes Urzędu Patentowego Rzeczpospolitej Polskiej. Bardzo proszę.

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczpospolitej Polskiej Edyta Demby-Siwek:

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, jako prezes Urzędu Patentowego RP zwracam się z uprzejmą prośbą o pozytywne rozpatrzenie i zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczpospolitej Polskiej, a także środków finansowych otrzymanych z rezerw celowych.

Szanowni Państwo, Urząd Patentowy RP wykonuje zadania w zakresie ochrony praw własności przemysłowej. Naszym podstawowym zadaniem jest przede wszystkim udzielanie ochrony na wynalazki, wzory przemysłowe, wzory użytkowe, znaki towarowe oraz prowadzenie rejestru już udzielonych praw. W 2020 r. wpłynęło do rozpatrzenia przez Urząd Patentowy RP łącznie 35 641 zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej, zarówno w trybie krajowym, jak i w trybie międzynarodowym.

Aby pokazać państwu skalę działalności urzędu, warto wspomnieć, że na dzień 31 grudnia 2020 r. pozostawało w mocy, czyli zostało wpisanych do rejestru chronionych, ogółem 352 252 prawa wyłączne. W 2020 r. dokonano przedłużenia ochrony prawie 99 tys. praw ochronnych.

Chciałabym zaznaczyć, że Urząd Patentowy RP od wielu lat posiada budżet na praktycznie niezmienionym poziomie, co powoduje okresowe trudności, zarówno w ubiegłorocznym, jak i aktualnym zarządzaniu jednostką.

Przejdę do części związanej z dochodami. W ustawie budżetowej na rok 2020 w części 61 – Urząd Patentowy zaplanowane zostały dochody w kwocie łącznej 76 000 tys. zł. W znowelizowanej ustawie budżetowej z dnia 28 października 2020 r. kwota dochodu została zwiększona do 77 000 tys. zł. Dochody zostały wykonane w kwocie 77 256 tys. zł. To jest o 256 tys. więcej niż zaplanowano. Na powyższą kwotę składają się dochody m.in. z następujących tytułów: są to przede wszystkim dochody z różnych tytułów opłat, czyli dochody wynikające z opłat za zgłoszenie praw własności oraz za ich ochronę. Wynosiły one w ubiegłym roku 74 566 tys. zł. Wpływy z rozliczeń i zwrotów z lat ubiegłych wynosiły 2206 tys., wpływy z różnych dochodów wykonano na poziomie 428 tys. zł, wpływy z najmu i dzierżawy majątku skarbu państwa wynosiły 16 tys. zł, a wpływy ze sprzedaży wyrobów naszych własnych – 16 tys. zł.

Jak kształtowała się struktura wydatków urzędu w 2020 r.; bez wydatku na projekt „Platforma usług elektronicznych Urzędu Patentowego”, o czym szerzej powiem za chwilę. Struktura wydatków w ubiegłym roku wyglądała następująco: wydatki ogółem wynosiły 65 203 tys. zł, z czego świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 48 tys. zł. Wydatki bieżące wynosiły 63 912 tys. zł, co stanowi niewiele ponad 98% wydatków ogółem.

Natomiast wydatki majątkowe wynosiły 1243 tys. zł, co stanowiło 1,91% wydatków ogółem. Największy udział w wydatkach budżetu państwa mają wydatki na wynagrodzenia i pochodne od tych wynagrodzeń, które wyniosły 54 431 tys. zł i stanowią 83,5% wydatków ogółem. Pozostałe wydatki bieżące zostały zrealizowane w kwocie 9481 tys. zł, co stanowi 14,5% wydatków ogółem.

Warto w tym miejscu dodać, że urząd zrealizował wieloletni projekt „Platforma usług elektronicznych Urzędu Patentowego” w ramach programu operacyjnego „Polska cyfrowa”. Urząd w 2020 r. poniósł wydatki na realizację przedmiotowego projektu w łącznej kwocie 7801 tys. zł. W tym ze środków budżetu państwa na współfinansowanie tego projektu została przeznaczona kwota 1201 tys. zł, z budżetu środków europejskich – 6600 tys. zł. Całkowita wartość projektu, który był realizowany od 2017 r. do 24 października 2020 r., wyniosła 19 580 tys. zł. W tym ze środków budżetu państwa to była kwota 3009 tys., czyli około 15%. Natomiast z budżetu środków europejskich – środki pochodziły w kwocie 16 571 tys. zł, co stanowiło prawie 85% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowanych projektów.

Na marginesie dodam, że projekt ten został na początku tego roku rozliczony i zamknięty. Ponadto w maju zeszłego roku urząd rozpoczął realizację projektu „Własność intelektualna w twojej firmie”, który ma służyć uświadamianiu istnienia poszczególnych praw własności przemysłowej u małych i średnich przedsiębiorców. Projekt jest realizowany w ramach działania programu operacyjnego „Inteligentny rozwój na lata

2014–2020”. Całkowita wartość projektu, który jest już realizowany 12 maja 2020 r. i będzie zakończony 31 października 2022 r., wynosi 4544 tys. zł. Wydatki związane z projektem na koniec 2020 r. wyniosły 168 tys. zł. Projekt jest sfinansowany w 100% z budżetu środków europejskich.

Przejdę do części 83 – rezerwy celowe. Przyznane Urzędowi Patentowemu RP w 2020 r. środki z rezerwy celowej budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 83 wynosiły 5648 tys. zł. Na realizację projektu „Platforma usług elektronicznych Urzędu Patentowego” w ramach programu operacyjnego „Polska cyfrowa”, o którym wspomniałam, wynosiły 1009 tys. zł.

Na sfinansowanie zadań w ramach współpracy z urzędem Unii Europejskiej do spraw własności intelektualnej, polegający głównie na promocji, ochronie i egzekwowaniu praw ustanowionych na znakach towarowych przeznaczono 1725 tys. zł. Natomiast na koszty utrzymania rezultatów projektu systemowego „Wsparcie efektownego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce” przeznaczono 2200 tys. zł, na skutki wzrostu wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników zatrudnionych w urzędzie w związku z uzyskanymi awansami zawodowymi w 2020 r. w łącznej kwocie rezerwa wynosiła 714 tys. zł.

Szanowni państwo, podsumowując: Urząd Patentowy RP w roku 2020 wygenerował dochody rzędy 76 000 tys. zł. Jesteśmy jednym z nielicznych urzędów, który generuje taką nadwyżkę. Udało nam się to nawet w tak trudnym roku, jakim był rok pandemiczny. Nasze dochody uzależnione są oczywiście od tego, jak funkcjonuje gospodarka, jaka jest koniunktura na rynku, ale widać, że nasi wynalazcy i nasi projektanci, patrząc na liczbę zgłoszeń, całkiem dobrze poradzili sobie z pandemią spowodowaną COVID-19.

Mam nadzieję, że wszystkie informacje i wyjaśnienia, które przedstawiłam państwu, okażą się wystarczające, ale oczywiście, panie i panowie posłowie, jestem do państwa dyspozycji. Na wszystkie pytania chętnie odpowiem. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pan wicedyrektor Najwyższej Izby Kontroli, Michał Wilkowicz.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Michał Wilkowicz:

Dziękuję bardzo. Tak jak prezes Najwyższej Izby Kontroli informował przed rozpoczęciem kontroli wykonania budżetu za 2020 r. przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych, Najwyższa Izba Kontroli wprowadziła modyfikacje dotyczące podmiotowego zakresu kontroli budżetowej. W związku z tym odstąpiliśmy od kontroli najmniejszych części pod względem realizowanych wydatków, jak również… przy założeniu, że w tych jednostkach przez ostatnie 3 lata była pozytywna ocena wykonania budżetu, jak również analiza ryzyka nie wskazywała na potencjalne występowanie nieprawidłowości. W związku z tym Urząd Patentowy RP nie został objęty kontrolą budżetową za rok 2020.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Anna Cicholska przedstawi koreferat i wnioski do opinii Komisji.

Poseł Anna Cicholska (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo, po dokładnej analizie budżetu Urzędu Patentowego RP i to, co przed chwileczką słyszeliśmy, jak przedstawiała pani prezes, rekomenduję o przyjęcie w takiej wersji budżetu za 2020 r. w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczpospolitej Polskiej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję. Rozumiem, że pani wniosek brzmi: o pozytywne zaopiniowanie w tej części…

Poseł Anna Cicholska (PiS):

O pozytywne.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

…budżetowej. Dziękuję.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos, o coś dopytać? Oczywiście, panie pośle Piotrze Borysie, bardzo proszę.

Poseł Piotr Borys (KO):

Oczywiście. Pani przewodnicząca, bardzo dziękuję. Ja tylko chciałem zapytać, bo stale pilotujemy kwestie wynikające z utrzymania jak najlepszej kadry, która decyduje tak naprawdę o Urzędzie Patentowym RP, o jego wynikach, które jak wiemy, jak słyszymy, nawet w pandemii są bardzo dobre, zarówno finansowe. Są one wynikiem tak naprawdę zwiększonej pracy i ilości patentów, ocen itd. Czy w tym kontekście kwestie płacowe, o które zawsze zabiegaliśmy, o możliwość zwiększenia, by utrzymać jak najlepsze kadry, są według pani wystarczające, niewystarczające? Mówimy o tym w kontekście już przyszłorocznego budżetu. Dziękuję bardzo.

Prezes Urzędu Patentowego RP Edyta Demby-Siwek:

Panie pośle, jak zwykle dziękuję serdecznie za troskę o Urząd Patentowy. Faktycznie dochody urzędu są zawsze konsekwencją liczby użytkowników, która skorzysta z naszego systemu ochrony. Udało się nam nawet w tym trudnym roku zwiększyć dochody wynagrodzenia ekspertów, czyli tej kadry, która bezpośrednio rozpatruje zgłoszenia znaków towarowych, wynalazków, wzorów użytkowych i wzorów przemysłowych. Oczywiście nigdy nie jest tak, żeby nie mogło być lepiej. Szczególnie chodzi nam o kadrę związaną z takimi dziedzinami jak nowoczesne technologie, informatyka czy elektronika. Faktycznie wynagrodzenia rynkowe inżynierów z tych dziedzin są zupełnie dla nas… jesteśmy niekonkurencyjni. Ale też przyjmujemy z pokorą, widzimy, co się dzieje z wynagrodzeniami w czasach pandemii. Mamy nadzieję, że nie było tak, żeby rok 2020 był takim rokiem, w którym bardzo dużo osób odeszło z kadry eksperckiej. Mamy nadzieję, że pozostaną z nami.

Mam nadzieję, że faktycznie w kolejnych budżetach uda nam się wywalczyć coś dla tej kadry, przede wszystkim eksperckiej, która rozpatruje te często skomplikowane wynalazki, związane teraz coraz częściej ze sztuczną inteligencją. Myślę, że wszyscy państwo, panie i panowie posłowie, rozumiecie skalę trudności takich rozwiązań, biorąc pod uwagę, że w tej chwili 75% literatury patentowej, w jakiej badamy nowość tych zgłaszanych wynalazków, jest w językach azjatyckich. To podwójnie komplikuje sprawę, bo nie dość, że trzeba być ekspertem w danej dziedzinie, to jeszcze trzeba być ekspertem biegłym językowo, nie tylko w języku angielskim. Elektronika czy informatyka z językiem mandaryńskim jest poza naszym zasięgiem. Pomagają nam wszystkie translatory na język angielski, ale problem jest i pewnie będzie się zwiększał. Bardzo proszę o przychylność na Komisji, która będzie się zajmowała naszym budżetem na przyszły rok. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, taka moja propozycja, bo mam wrażenie, że ta rozmowa toczy się dokładnie co roku, prawda? Myślę sobie, że za chwilę będziemy pracować nad planem pracy Komisji na przyszły rok. Do kolegów z Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży taka propozycja, żebyśmy może rzeczywiście tę Komisję poświęcili specjalnie tym problemom, lepiej je poznali, zgłębili, żebyśmy rzeczywiście mogli faktycznie wspierać państwa działalność. Co państwo na to? Pani sekretarz zanotuje, jeden temat będziemy mieli. Dziękuję.

Zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Anny Cichockiej o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetu? Nie widzę. Zatem zaopiniowaliśmy pozytywnie.

Przechodzimy do drugiego punktu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły powyższy wniosek. Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar. Bardzo proszę. Pan Rafał Kępka, wiceprezes Głównego Urzędu Miar.

Wiceprezes Głównego Urzędu Miar Rafał Kępka:

Szanowna pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, Główny Urząd Miar jest częścią 64 budżetu państwa, obejmuje dochody i wydatki budżetowe osiągane i realizowane

na terenie Rzeczypospolitej Polskiej z zadań wynikających z obszaru metrologii, probiernictwa, katedr rejestrujących, tachografów, czasu urzędowego, towarów paczkowanych, a także nadzoru rynku. Wymieniłem tylko te najważniejsze.

Mamy ponad 70 lokalizacji naszych jednostek, które są w różnych częściach kraju, w tych, które są historycznie niemalże ustanowione, co wymaga ogromnych nakładów infrastrukturalnych utrzymania tych obiektów, dlatego że pokutuje niestety wieloletnie zaniedbanie, jeśli chodzi o infrastrukturę tych nieruchomości. 70 obiektów to jest bardzo dużo, o różnym standardzie, o różnej wielkości. To tak mówiąc o 70 naszych wydziałach.

Dochody budżetu państwa w części 64 zostały wykonane na poziomie 66 300 tys. zł i składały się w głównej mierze z dochodów centrali, to znaczy Głównego Urzędu Miar, terenowej jednostki administracji miar oraz terenowych organów administracji probierczej. Główny Urząd Miar wygenerował 6150 tys. zł, terenowe oddziały administracji miar – 51 280 tys. zł, terenowa administracja probiercza – prawie 9000 tys. zł. Dochody w administracji miar pobierane są za usługi dotyczące wzorcowania, legalizacji przyrządów pomiarowych, udzielania zezwoleń na wykonywanie instalacji, napraw i sprawdzenia tachografów, wydawania decyzji o utworzeniu punktów legalizacyjnych, by wymienić te najważniejsze.

Szanowni państwo, ta pandemia miała niebagatelny wpływ na działania naszych legalizatorów i naszych pracowników, szczególnie w terenowej administracji miar, dlatego że te czynności są wykonywane osobiście. Krótko mówiąc, trzeba było po prostu taki przyrząd wziąć do ręki, pojechać często do stacji tam, gdzie jest wykonywana ta czynność, na przykład stacje Orlenu czy stacje innych podmiotów. To wykonują pracownicy, którzy byli w tej grupie podwyższonego ryzyka. Niestety nasi pracownicy są już w takiej grupie wiekowej, gdzie znajdywali się i byli narażeni na wykonywanie tych czynności. Co jest istotne i co warto zauważyć – te czynności były wykonywane w sposób ciągły i praktycznie nieprzerwany, co skutkowało, że dochody budżetu państwa wykonane przez organy administracji terenowej zostały przekroczone i wynosiły ponad 111% w stosunku do planu po korekcie. To pokazuje głębokość tego zapotrzebowania na nasze usługi i ich niezmienność niezależnie od okoliczności, które były niesprzyjające dla realizacji tych zadań. W administracji probierczej dochody wynikają z pobieranych opłat za czynności probiercze. I tu również to są czynności też organoleptyczne, gdzie trzeba te małe drobne precjoza wziąć do ręki, nanieść cechy probiercze.

Szanowni państwo oczywiście nasi pracownicy, szczególnie w tym okresie, kiedy było duże zagrożenie, zajmowali się wykonywaniem tych czynności, uwzględniając wszystkie możliwe czynniki, które powodowałyby zagrożenia i obniżanie tego zagrożenia związanego z przenoszeniem COVID-19.

W stosunku do znowelizowanej ustawy budżetowej za rok 2020 wykonanie dochodów było ogółem wyższe o 11%, natomiast w stosunku do 2019 r. jednak było niższe o niecałe 9%, dokładnie 8,7%. Głównym czynnikiem, który wpłynął na wyższe wyniki realizacji dochodów w jednostkach miar niż założono w planie na 2020 r., była większa liczba zgłoszonych przyrządów do legalizacji, szczególnie tych dotyczących mediów, czyli liczników energii elektrycznej, gazomierzy i innych tego rodzaju przyrządów. Nie bez znaczenia też na liczbę tych przyrządów miała wpływ nowelizowana ustawa – Prawo o miarach, która wprowadzała dla podmiotów uprawnionych możliwość odroczenia legalizacji wykonywania i przeniesienia jej w innym terminie, określonym przez ramy tej ustawy. To powodowało, że tam, gdzie nie można było montować tych przyrządów, te przyrządy nie były legalizowane, a tym samym dochody budżetu państwa z tego tytułu nie były generowane.

Przejdziemy do wydatków budżetowych. Szanowni państwo, źródłem finansowania działalności GUM, jednostek terenowych są środki pochodzące z budżetów europejskich, z których finansujemy między innymi nasze duże projekty. Te projekty tak naprawdę dotykają istotnych sfer naszej gospodarki. Jest to między innymi Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny, gdzie realizujemy pierwszy etap tego kampusu, budujemy sieć laboratoriów. Jest finansowane z programu operacyjnego „Polska cyfrowa".

W stosunku do planu po zmianach na 2020 r. wydatki budżetu państwa zostały wykonane w 97,6%. W porównaniu do 2019 r. wykonanie wydatków budżetu państwa było wyższe

o 5,6%. Wysokość wykonanych wydatków budżetu państwa przypada odpowiednio: Główny Urząd Miar wydał 49 810 tys. zł, terenowa administracja miar – 100 380 tys. zł, terenowa administracja probiercza – 13 690 tys. zł. Z ogólnej kwoty wydatków wydatki bieżące stanowią 153 000 tys. zł, wydatki majątkowe – 10 023 tys. zł. Tu chciałem zwrócić uwagę, że wydatki majątkowe w urzędzie, który jest stricte technicznym, musi być wyposażony w najnowsze, topowe przyrządy, bo one tak naprawdę stanowią o jakości naszych usług, są na poziomie niezadowalającym.

Wydatki bieżące zostały wykonane w 99% w stosunku do planu po zmianach w ubiegłym roku. Nie zostało to wykonane w 100% dlatego, że nie udało się zrealizować niektórych usług, gdyż kontrahenci odmówili wykonywania, argumentując to sytuacją covidową. Na wydatkach majątkowych zostało wykonane 80% i były to generalnie zakupy stanowisk, aparatury badawczej, kontrolno-pomiarowej, zakup sprzętu specjalistycznego, programowanie urządzeń – słowem tych wszystkich niezbędnych do funkcjonowania naszego urzędu przedmiotów, przyrządów i infrastruktury.

Wydatki budżetu państwa, które są finansowane z projektów w ramach Unii Europejskiej, czyli „Europejskiego programu na rzecz innowacji i badań w dziedzinie metrologii" EMPIR, dotyczyły 19 projektów. My wnosimy w ramach naszego budżetu składkę do EMPIR-u i później w ramach tej składki otrzymujemy środki na finansowanie projektów, w których bierzemy udział. Chwalebne jest to, że składka, którą wnosimy, jest mniejsza niż środki, które my potem wykorzystujemy i odzyskujemy, co na tle tego rodzaju praktyk jest, powiedziałbym, rzeczą unikalną.

W 2020 r. kwota otrzymanych środków w ramach projektu EMPIR wyniosła w ramach rezerwy celowej 366 tys. zł. Środki te były przeznaczone wyłącznie na wydatki bieżące, które dotyczyły wynagrodzeń z pochodnymi dla pracowników, wynagrodzenia w ramach overhead'ów, udziałów w konferencjach międzynarodowych, zagranicznych, organizacji wizyt osób, które brały udział w tych projektach. Są to wydatki, które dotyczą głównie współpracy międzynarodowej.

Jesteśmy uczestnikiem wielu międzynarodowych organizacji, które sytuują nas w zadaniach, które nałożone są międzynarodowymi normami i przepisami. Wydatki budżetu państwa, które są współfinansowane oraz wydatki budżetu środków europejskich napisane dla trzech projektów, kształtowały się w następująco: „System wsparcia informatycznego usług terenowej administracji miar" ŚWITEŹ, który będzie systemem wystawionym dla naszych klientów i spodziewamy się, że zakończony zostanie w tym roku. W 2020 r. został wykonany na poziomie 61,4%. Kolejny projekt, który też jest sfinansowany z centrum projektów „Polska cyfrowa": projekt e-CzasPL, czyli system niezawodnej i wiarygodnej dystrybucji czasu urzędowego na obszarze RP. Wartość tego projektu to jest bez mała 12 000 tys. zł. Projekt ten dotyczy dystrybucji sygnału czasu TCP na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który jest nie bez znaczenia dla funkcjonowania wszystkich wysoko wyspecjalizowanych systemów opartych na wiarygodnej dystrybucji czasu. Wydatki w 2020 r. w ramach tego projektu wyniosły 98% do planu, który został przewidziany na 2020 r.

Kolejny system, czyli system informatyczny służący stworzeniu środowiska cyfrowego dla realizacji usług publicznych, tak zwany TRANS-TACHO, którego projekt przewiduje wydatki na poziomie 8600 tys. zł, został zrealizowany na poziomie 73% planu, który został przewidziany w ubiegłym roku. I nasz największy projekt, a mianowicie Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny, którego kwota przekracza 200 000 tys. zł w 2020 r., zostały wykonane wydatki na poziomie prawie 95%, czyli blisko doskonałości.

Kwestia zatrudnienia: przeciętne miesięczne zatrudnienie w 2020 r. w części 64 – Głównego Urzędu Miar wyniosło w przeliczeniu na pełne etaty 1473 i było mniejsze o 33 etaty niż analogiczne zatrudnienie w roku 2019. Przyczyny tego zmniejszonego zatrudnienia związane są z kwestiami, które są rok rocznie ponawiane. Mianowicie nasze wynagrodzenia nie są atrakcyjne, a wymagania stawiane pracownikom Głównego Urzędu Miar są bardzo wysokie. Nie tylko trzeba być urzędnikiem, ale też trzeba być inżynierem umiejącym czytać dokumentację techniczną. Wiadomo, że ludzie o takim profilu zawodowym są niemalże natychmiast wysysani z rynku przez przedsiębiorstwa prywatne. Nie jesteśmy tam konkurencyjni. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie

w 2020 r. z uwzględnieniem środków na realizację projektów ze środków Unii Europejskiej wynosiło 6126 zł brutto. Było o 11% wyższe niż w analogicznym 2019 r.

Dziękuję za uwagę. Uprzejmie proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wydatków budżetowych 2020 r.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan dyrektor Michał Wilkowicz. Czy taka sytuacja podobna do poprzedniej?

Pełniący obowiązki wicedyrektor departamentu NIK Michał Wilkowicz:

Dziękuję jeszcze raz za udzielenie głosu. Tu sytuacja jest inna. Kontrole przeprowadziliśmy, więc możemy wypowiedzieć się i ocenić. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w 2020 r. w części 64.

Dochody budżetu państwa, jak pan prezes wspomniał, były zrealizowane na poziomie 111% kwoty planowanej, a wydatki osiągnęły poziom 96% planu po zmianach. Kontrola wybranej próby zrealizowanych wydatków wykazała prawidłowość poniesionych wydatków z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, zgodnie z ustawą o finansach publicznych i aktach wykonawczych do tej ustawy, nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli prezes urzędu sprawował rzetelnie nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w tej części. Również pozytywnie Najwyższa Izba Kontroli opiniuje prawidłowość sporządzenia łącznych sprawozdań za 2020 r. przez dysponenta części 64. Chciałbym tylko jeszcze nadmienić, że badaliśmy w ramach tej kontroli budżetowej sposób wykonania wniosków pokontrolnych z poprzedniej kontroli wykonania budżetu za rok 2019 i w odniesieniu do obu wniosków pokontrolnych wówczas sformułowanych stwierdziliśmy podjęcie działań adekwatnych i zrealizowanie tych wniosków. Pierwszy z tych wniosków dotyczył usprawnienia kontroli zarządczej. Tutaj opracowano i przekazano do stosowania dyrektorom i kierownikom komórek organizacyjnych kartę procesu opisującą odpowiednio kolejne działania wymagane do podjęcia. Natomiast w zakresie zaleceń audytora wewnętrznego dotyczących ustaleń zasad i sposobu rozliczania środków w ramach projektów EMPIR przygotowano w GUM i wdrożono dokument zawierający odpowiednie wytyczne. Tak więc uznaliśmy, że wnioski z poprzedniej kontroli budżetowej zostały wykonane. Dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pani poseł Anna Cicholska.

Poseł Anna Cicholska (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, przewodniczący, Wysoka Komisjo, po dogłębnym zapoznaniu się z informacją z wykonania dochodów i wydatków budżetowych za rok 2020 Głównego Urzędu Miar oraz tym, co państwo przed chwilą słyszeli, prezes Głównego Urzędu Miar oraz Biuro Analiz Sejmowych rekomenduje przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu w części 64. Mamy też pozytywną ocenę Najwyższej Izby Kontroli. W związku z tym rekomenduję o pozytywne zaopiniowanie budżetu w części 64 – Główny Urząd Miar. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pani poseł Joanna Fabisiak.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Chciałabym prosić o odpowiedź dotyczącą dochodów. W stosunku do 2019 r. te dochody są bardzo pomniejszone. Jest to zrozumiałe i jest wyjaśnione, przy czym był potem plan zmieniający dochody i ten plan, mimo że znakomicie zmniejsza dochody, to w wykonaniu były jeszcze mniejsze. Natomiast – i to jest pytanie zasadnicze – o powód poza pandemią.

Pandemia pojawia się zawsze, wiadomo, że to był na pewno powód u państwa, jak w całej Polsce, jak wszędzie.

Niemniej chciałabym, po pierwsze, przypomnieć nasze dyskusje sprzed 2 lat, chyba kiedy mówiliście państwo – myślę tu o władzach urzędu – o tym, jak ważne jest wychodzenie na zewnątrz z usługami, co przypomnę, znakomicie zwiększy dochody. Między innymi temu miało służyć powołanie okręgowych urzędów miar i okręgowych urzędów probierczych. I to się stało, o tym świadczy rok 2019, potem jest to zmniejszenie. Czy aż tak wielki procent, czy aż w tym stopniu… Zawsze można dać odpowiedź: tak, w tym stopniu spowodowała takie zmniejszenie pandemia, bo było mniej rejestracji, bo było mniej pozyskiwanych koncesji. Prosiłabym jednak o bardziej szczegółową odpowiedź.

Jeszcze jedno. Czy do budżetu GUM-u nie są wpisywane… czy jest łącznie oceniany i tworzony budżet wraz z okręgowymi urzędami miar, czy to są różne urzędy? W informacji, w tym wypadku to jest informacja z biura ekspertyz, jest napisane, że co prawda są pomniejszone dochody po stronie budżetu… dochodów GUM-u, ale zwiększone po stronie okręgowych urzędów miar. Czy te dochody są traktowane w rozbiciu, czy też jest to jeden budżet? Jaki jest powód właśnie informacji o takim zmniejszeniu wykonania tego budżetu po stronie dochodów? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę, panie prezesie.

Wiceprezes Głównego Urzędu Miar Rafał Kępka:

Pani poseł, szanowna pani przewodnicząca, już odpowiadam. Część 64 składa się z rozdziału i z § 75 001 – to są urzędy centralne, to jest GUM i § 75 007 – te jednostki nadzorowane przez prezesa GUM. Całość to mamy część 64 dział 750, czyli sumujemy wszystko. I tak się składa, że inna jest specyfika. Odpowiadając, jaka jest struktura tych dochodów budżetowych, to inna specyfika jest czynności, które wykonuje Główny Urząd Miar, a inna jest specyfika jednostek terenowych. Główny Urząd Miar generalnie wykonuje tak zwane wzorcowania, tzn. porównania do wzorców pierwotnych, czyli wzorców jednostek miar. Te wzorcowania są wypadkową zapotrzebowania podmiotów, które mogą i chcą przyjść z usługą. Zawierane są umowy cywilnoprawne i na zasadzie ustalenia warunków można to robić, ale te podmioty wcale nie muszą złożyć tego wniosku. W przeciwieństwie do jednostek terenowych administracji miar, gdzie w dużej mierze wykonywane są czynności obligatoryjne, a mianowicie legalizacje przyrządów pomiarowych.

Głównie o tym mówię, bo to są w tej masie najczęściej występujące przyrządy: wagi, tachografy, gazomierze itd. To musi być zrobione, bo tam są pewne okresy specyficzne i wyznaczone dla określonego przyrządu. Tam jest pewne obligum: kończy się okres, muszą przyjść. Więc te dochody w terenie, w jednostkach administracji miar były wyższe w stosunku do planu i wynosiły 114,3%. Natomiast w GUM-ie te dochody byłyby niższe, bo nasi klienci przerażeni sytuacją i skalą tej pandemii nie brali na siebie tego ryzyka, że będą gdzieś wykonywali te czynności. Oni uznali, że ryzyko jest większe niż koszt, niż zysk, powiedzmy, wywzorcowania przyrządu specyficznego. I tamte dochody były mniejsze, bo wynosiły 88,7%. Co sumarycznie, jak już sobie złożymy to wszystko, to wyniesie 111, ale ponad plan. Ja dlatego mówiłem o tej głębi, że niezależnie od tragizmu COVID-19, który nam towarzyszył, bo przecież niektóre branże były totalnie wyłączone, my wykonywaliśmy te czynności, bo one są potrzebne. Co w efekcie przełożyło się na to, że finalnie wykonaliśmy plan ponad normę, czyli ponad 100%. Czy to pytanie wyjaśniłem?

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Tak. Bardzo dziękuję. To jest bardzo klarowna odpowiedź. W tej chwili mam pełną jasność tego budżetu.

Przewodnicząca poseł Mirosława Różecka-Stachowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

W takim razie skoro nie ma zgłoszeń, możemy zamknąć dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Anny Cicholskiej o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetowej? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły powyższy wniosek.

Pozostaje nam wybór posła przedstawiającego naszą opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Czy jest sprzeciw? Bo to konsekwencja wobec wniosku o wybór pani poseł Anny Cicholskiej, w celu przedstawieniu opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Nie widzę sprzeciwu. Ten wniosek także został przyjęty. Pani poseł będzie nas reprezentować.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie. Do zobaczenia o 13.00.